

Sygn. akt I UK 258/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T.M.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 czerwca 2017 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 października 2015 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzją z dnia 2 listopada 2009 r. ponownie ustalił wysokość emerytury ubezpieczonego T.M. od dnia 1 stycznia 2010 r. na kwotę 675,10 zł miesięcznie, obliczając jej wysokość jako 21,40% podstawy wymiaru i

podwyższając ją do kwoty emerytury w najniższej wysokości.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się ustalenia emerytury w wysokości 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 5 września 2012 r. oddalił odwołanie. Na skutek apelacji ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 15 października 2013 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ponieważ ustalenia wymagało czy ubezpieczony szkolił się w jednostkach organów bezpieczeństwa państwa oraz jego status (tj. czy był funkcjonariuszem Milicji Obywatelskiej czy Służby Bezpieczeństwa) przed, jak i w trakcie szkoleń odbytych w okresach: 1) od dnia 20 listopada 1972 r. do dnia 19 grudnia 1972 r. na kursie dla nowo przyjętych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, 2) od dnia 14 stycznia 1973 r. do dnia 25 sierpnia 1973 r. w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia Rezerw Nadwiślańskiej Brygady MSW (dalej jako OSRNB MSW), 3) od dnia 1 października 1976 r. do dnia 26 czerwca 1979 r. na Studiach Wyższych Zawodowych w Wyższej Szkole Oficerskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych im. Feliksa Dzierżyńskiego w Legionowie (dalej jako WSO w Legionowie).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2014 r. oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony od dnia 1 stycznia 1989 r. pobierał emeryturę policyjną w wysokości 55% podstawy wymiaru, a do wysługi emerytalnej tego świadczenia zaliczono 16 lat, 4 miesiące i 15 dni służby oraz 3 lata, 10 miesięcy i 5 dni innych okresów zaliczanych do wysługi. Ubezpieczony rozpoczął służbę od dnia 16 sierpnia 1972 r. w Komendzie Miejskiej i Powiatowej Milicji Obywatelskiej (dalej jako KMiP MO) w R. na stanowisku inspektora (oficera operacyjnego) Służby Bezpieczeństwa, otrzymał legitymację służbową Służby Bezpieczeństwa i podlegał bezpośrednio pierwszemu zastępcy KMiP MO w R., który jednocześnie był zastępcą ds. Służby Bezpieczeństwa. W okresie od dnia 20 listopada 1972 r. do dnia 19 grudnia 1972 r. ubezpieczony odbywał miesięczny kurs dla początkujących funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w KMiP MO w W.

Następnie został skierowany przez przełożonego do spraw Służby Bezpieczeństwa KMiP MO w R. na okres od dnia 14 stycznia 1973 r. do dnia sierpnia 1973 r. do Rocznej Szkoły Służby Bezpieczeństwa OSRNB MSW w [...]. W lipcu i sierpniu 1973 r. szkolenie to odbywało się w S., gdzie oprócz funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, szkolili się funkcjonariusze Służby Więziennej, BOR-u. Na cały okres szkolenia ubezpieczony był oddelegowany z macierzystej jednostki, która wypłacała mu uposażenie w wysokości otrzymywanej w ramach służby w KMiP MO w R. Po powrocie do służby ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko inspektora operacyjnego Referatu Służby Bezpieczeństwa. Za zgodą pierwszego zastępcy Komendy Wojewódzkiej w [...], będącego równocześnie zastępcą Komendanta ds. Służby Bezpieczeństwa, w okresie od dnia 1 października 1976 r. do dnia 26 czerwca 1979 r. ubezpieczony odbywał studia wyższe zawodowe w WSO w L., po ukończeniu których otrzymał stopień podporucznika. Na czas odbywania studiów, został on oddelegowany z KMiPO MO w R., pobierał należne uposażenie, wypłacane w WSO w L. Po studiach podjął służbę w Komendzie Wojewódzkiej MO w [...], został mianowany starszym inspektorem grupy operacyjnej w C. i przydzielony do Wydziału II Służby Bezpieczeństwa. Czynności operacyjne oficera operacyjnego Służby Bezpieczeństwa ubezpieczony wykonywał do końca 1988 r.

Sąd Okręgowy podniósł, że z zarządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 października 1965 r. Nr 0115/65 w sprawie organizacji Nadwiślańskiej Brygady MSW wynika, że brygada ta stanowiła jednostkę organizacyjną analogiczną do Departamentu, to określony organizm wojskowy zorganizowany i dowodzony na ogólnych zasadach przyjętych w siłach zbrojnych, dowódca brygady podlegał bezpośrednio resortowemu Wiceministrowi Spraw Wewnętrznych i uzyskiwał uprawnienia dyrektora departamentu Centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, inspekcja Brygady organizowała raz w ciągu dwuletniego okresu szkolenia (pkt 1). Z zarządzenia z dnia 6 grudnia 1972 r. Nr 131/72 w sprawie przeszkolenia stacjonarnego funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia Rezerw MSW w [...] wynika, że z dniem 15 stycznia 1973 r. utworzony został w Ośrodku Szkolenia Rezerw MSW w [...] roczny kurs dla 250 funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Natomiast zgodnie z zarządzeniem

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1972 r. Nr 139/72 w sprawie nadania statutu wyższym szkołom oficerskim resortu spraw wewnętrznych WSO w Legionowie była szkołą wyższą w rozumieniu przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym (§ 1), do której podstawowych zadań należało między innymi upowszechnianie dorobku oraz tradycji Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej (§ 6 ust. 2 pkt 4).

Według informacji o przebiegu służby, sporządzonej przez Instytut Pamięci Narodowej z dnia 12 czerwca 2009 r., ubezpieczony w okresie od dnia 16 sierpnia 1972 r. do dnia 31 grudnia 1988 r. nieprzerwanie pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm., dalej jako ustawa lustracyjna). Ponadto z przeprowadzonego dodatkowo dowodu z akt osobowych ubezpieczonego nadesłanych przez Instytut Pamięci Narodowej (przy uwzględnieniu zwłaszcza zawartych w tych aktach kart dotyczących szczegółowego przebiegu służby, pobieranego uposażenia), a także z zeznań ubezpieczonego wynikało, że od samego początku służby był on funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa. Jako inspektor (oficer operacyjny) przechodził szkolenia od dnia 20 listopada 1972 r. do dnia 19 grudnia 1972 r. na kursie dla nowo przyjętych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, od dnia 14 stycznia 1973 r. do dnia 25 sierpnia 1973 r. w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa w OSRNB MSW oraz od dnia 1 października 1976 r. do dnia 26 czerwca 1979 r. na Studiach Wyższych Zawodowych w WSO w L. Podczas tych szkoleń otrzymywał uposażenie jako inspektor (oficer operacyjny) Służby Bezpieczeństwa, po każdym szkoleniu uzyskiwał wyższy stopień służbowy.

W ocenie Sądu Okręgowego, ustalenia te jednoznacznie określają status ubezpieczonego (zarówno przed rozpoczęciem tych szkoleń, jak i w trakcie ich przebiegu), jako funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa. Oznacza to, że zaskarżoną decyzją organ rentowy prawidłowo ustalił nową wysokość jego emerytury stosownie do art. 15b w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu

Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 708 ze zm., dalej jako ustawa zaopatrzeniowa) w związku z art. 2 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 24, poz. 145, dalej jako nowelizacja z dnia 23 stycznia 2009 r.).

W apelacji ubezpieczony zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w zakresie uznającym, że w okresie szkolenia w OSRNB MSW oraz nauki w WSO w L. posiadał status funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 27 października 2015 r. oddalił apelację.

Podzielając w całości ustalenia oraz stanowisko Sądu pierwszej instancji Sąd Apelacyjny uznał, że w spornych okresach ubezpieczony był oddelegowany z macierzystych jednostek do odbycia nauki jako funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa, a nie jako samodzielny słuchacz. Wprawdzie WSO w L. nie stanowi sama w sobie organu bezpieczeństwa państwa, o którym mowa w ustawie lustracyjnej, jednak zgody na studia udzielał ubezpieczonemu Komendant organu Służby Bezpieczeństwa w [...] i stamtąd było wypłacane należne mu uposażenie. To potwierdza status ubezpieczonego jako funkcjonariusza organów bezpieczeństwa państwa, objętego dyspozycją nowelizacji z dnia 23 stycznia 2009 r.

W skardze kasacyjnej ubezpieczony zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, domagając się jego uchylenia oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i orzeczenia, że zalicza się okresy od dnia 16 sierpnia 1972 r. do dnia 25 sierpnia 1973 r. i od dnia 1 października 1976 r. do dnia 26 czerwca 1979 r. do stażu emerytalnego według współczynnika 2,6% podstawy wymiaru oraz zasądzenia od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania.

Skargę oparto na obu podstawach, wymienionych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., zarzucając:

1) naruszenie prawa materialnego, a to: a) art. 13 ust. 1 pkt 1b nowelizacji z dnia 23 stycznia 2009 r. przez uznanie, że w spornych okresach szkolenia skarżący był oficerem operacyjnym, b) art. 2 ust. 1 ustawy lustracyjnej przez uznanie, że sporne okresy szkoleń należy uznać za okresy służby w organach bezpieczeństwa, mimo że szkoły, w których się szkolił nie są wymienione w tym przepisie, c) art. 15 b ust. 1 pkt 2 ustawy zaopatrzeniowej przez jego nie zastosowanie;

2) naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na ustaleniu, mimo utrwalonego już orzecznictwa, że WSO w L. jest zaliczana do jednostek organów Służby Bezpieczeństwa w rozumieniu art. 2 ustawy lustracyjnej.

Zdaniem skarżącego, uwadze Sądów obu instancji umknęło, że OSRNB MSW oraz WSO w L. nie były ujęte w wykazie wymienionym w art. 2 ustawy lustracyjnej, a status skarżącego był taki sam, jak innych słuchaczy czy studentów tych placówek. Jest zatem oczywistym, że skoro został do powyższych szkół delegowany jako funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa to nim pozostał, ale nie pełnił wówczas żadnych funkcji związanych z czynnościami operacyjnymi, był faktycznie wyłączony z tej działalności. Samo zaświadczenie Instytutu Pamięci Narodowej o przebiegu służby osoby pełniącej ją w organach bezpieczeństwa nie wiąże sądu co do przebiegu służby, jak i kwalifikacji określonego jej okresu. O statusie WSO w L. decyduje treść rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1972 r. w sprawie utworzenia wyższej szkoły oficerskiej resortu spraw wewnętrznych, które w żadnym miejscu nie wskazuje na to, aby była to instytucja Służby Bezpieczeństwa, a pogląd ten akceptowany jest w orzecznictwie sądów powszechnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów. W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub ocena dowodów,

zaś Sąd Najwyższy, jako tzw. sąd prawa, rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach jej podstaw i jest związany z mocą art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c. Wobec tego Sąd Najwyższy nie może w postępowaniu kasacyjnym zająć się wadliwością zastosowania przez sąd drugiej instancji art. 233 k.p.c. i jest związany ustaleniami faktycznymi, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2017 r., I PK 85/16, LEX nr 2297412 czy z dnia 14 grudnia 2016 r., II UK 497/15, LEX nr 2191454 i powołane tam orzeczenia). Do takich ustaleń faktycznych należy przebieg służby w organach bezpieczeństwa państwa.

Bezzasadne są także zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego. W skardze skarżący zarzucił sprzeczność zaskarżonego wyroku z art. 13 ust. 1 pkt 1b i art. 15b ust. 1 pkt 2 ustawy zaopatrzeniowej w związku z art. 2 ust. 1 ustawy lustracyjnej podnosząc, że odbywane przez niego szkolenia w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa w OSRNB MSW oraz studia zawodowe w WSO w L. nie powinny wywołać skutku w postaci obniżenia wysokości jego emerytury policyjnej bowiem odbywały się w jednostkach nie będących organami bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy lustracyjnej. Z tego względu nie powinno być wiążące dla Sądów obu instancji zaświadczenie z Instytutu Pamięci Narodowej zawierające informację o przebiegu jego służby w organach bezpieczeństwa państwa, gdyż obowiązkiem Sądu drugiej instancji było prawidłowe zakwalifikowanie określonego okresu służby wyszczególnionego w przedmiotowym zaświadczeniu.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 15b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej, w przypadku osób, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy lustracyjnej i które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: 1) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990; 2) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4, co oznacza, że wysokość

emerytury wyliczanej za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 14 października 2015 r., III UZP 8/15 (OSNP 2016 nr 4, poz. 47), Sąd Najwyższy wskazał, że hipotezą zawartej w tym przepisie normy prawnej objęte są osoby pełniące służbę w organach bezpieczeństwa państwa i pozostające w tej służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. Dyspozycja art. 15b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej skierowana jest do wszystkich osób, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Przepis ten nie definiuje pojęcia organów bezpieczeństwa państwa, odsyłając w tym zakresie do art. 2 ustawy lustracyjnej. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy lustracyjnej, organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu tego aktu, są instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych. Przepis ten trzeba interpretować w związku z przepisem ust. 3 powołanego artykułu, zgodnie z którym jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami. Zważywszy, że jednostkami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na szczeblu centralnym i terenowym, do których nawiązuje przepis art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej, są jednostki wymienione w ust. 1 pkt 5 tego artykułu, właściwa wykładnia obydwóch przepisów prowadzi do wniosku, że jednostkami Służby Bezpieczeństwa są te instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa. Wypada zauważyć, że art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej traktuje jako jednostki Służby Bezpieczeństwa te jednostki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które podlegały rozwiązaniu do chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, czyli do momentu uzyskania przez Urząd organizacyjnej i technicznej zdolności do funkcjonowania po rozwiązaniu

Służby Bezpieczeństwa oraz do przejęcia i kontynuowania niektórych zadań dotychczas przypisanych tejże Służbie.

Skarżący nie kwestionuje, że od samego początku służby był funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa, której rozwiązanie nastąpiło z mocy art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz.U. Nr 30, poz. 180 ze zm.), pełniącym służbę w organach wymienionych w art. 2 ustawy lustracyjnej, a jedynie domaga się wyłączenia z tej służby okresów szkoleń i studiów, na które oddelegowany był jako funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa, gdyż odbywały się w jednostkach nie podlegających zaliczeniu do organów bezpieczeństwa państwa. Z takim stanowiskiem nie sposób jednak się zgodzić.

Mimo że w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż WSO w L. nie jest jednostką Służby Bezpieczeństwa w rozumieniu art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 listopada 2009 r., II AKA 322/09; orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 maja 2010 r., II AKA 108/10 Apel.-W-wa 2010/4/16, KZS 2011/7-8/85; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 298 czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 października 2014 r., III Aua 128/13, LEX nr 1770727 z glosą A. Ringa, LEX/el 2015), to decydujące znaczenie dla potraktowania okresu odbywania przez skarżącego studiów w WSO w L., jako okresu pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 15b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej w związku z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy lustracyjnej miało w realiach rozpoznawanej sprawy skierowanie skarżącego na ich odbycie jako funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, który w trakcie studiów pobierał należne mu uposażenie, a po zakończeniu studiów awansował na wyższe stanowisko służbowe w organach bezpieczeństwa państwa. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09 (OTK-A 2010 nr 2, poz. 15), potwierdzając zgodność art. 15b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji uwypuklił, że „współpraca z organami represji nastawionymi na zwalczanie polskich ruchów niepodległościowych musi być oceniona negatywnie i to bez względu na to, o jakie stanowiska i jaki charakter zatrudnienia w tych organach chodzi. Dotyczy to zarówno aparatu represji państw obcych, jak i komunistycznego aparatu represji w

Polsce. Samo więc kryterium wyłączenia z grona osób, którym należą się szczególne uprawnienia, tych którzy współpracowali z aparatem represji nastawionym na zwalczanie ruchów niepodległościowych należy uznać za trafne i nienaruszające zasady sprawiedliwości” oraz że „w żadnym przypadku wybór służby w tajnej policji politycznej państwa komunistycznego nie zasługuje na aprobatę, niezależnie od komórki organizacyjnej i stanowiska służbowego funkcjonariusza”. Według Trybunału, ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej - ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów. Bez znaczenia pozostaje więc okoliczność rodzaju zadań realizowanych przez funkcjonariusza w ramach służby w organie bezpieczeństwa państwa (zob. także postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 października 2011 r., K 36/09, OTK-A 2011 nr 8, poz. 93 oraz decyzję Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie Cichopek i inni przeciwko Polsce, 15189/10, LEX nr 1324219 z glosą J. Bartoszewicza, LEX/el 2013).

Podsumowując powyższe, prawidłowo uznały Sądy orzekające w sprawie, że w przypadku funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, który w ramach tej służby w organach bezpieczeństwa państwa, został skierowany do odbywania studiów zawodowych w WSO w L., dla przeliczenia świadczenia emerytalnego nie ma decydującego znaczenia, iż uczelnia ta nie jest wymieniona w art. 2 ustawy lustracyjnej jako organ bezpieczeństwa państwa. Doniosłość prawną ma bowiem pełnienie przez cały czas służby jako funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa w organach bezpieczeństwa państwa, a nie rodzaj wykonywanych w tym czasie czynności. W wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r., II UK 246/14 (LEX nr 1794314), Sąd Najwyższy stwierdził, że krąg podmiotowy adresatów unormowania z art. 15b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej wyznacza - poza pozostawaniem w służbie przed 2 stycznia 1999 r. - jako jedyne kryterium pełnienie służby w organie bezpieczeństwa państwa. Wykładnia językowa tego przepisu nie pozostawia żadnych wątpliwości, że jego zakresem objęte są osoby pełniące służbę w organach bezpieczeństwa państwa, niezależnie od tego, czy z pełnieniem tej służby związane było wykonywanie przez funkcjonariusza czynności operacyjnych. Do odmiennych wniosków nie prowadzi również wykładnia art. 13 ust. 1 pkt 1b ustawy o

zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, który stanowi o równorzędnym ze służbą w Policji, na zasadach z art. 15b, traktowaniu okresów służby w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa. Warunkiem uznania danych okresów za okresy służby w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy lustracyjnej jest sam fakt podporządkowania służbowego tym organom, pozostawania pod ich rozkazami, pobierania stosownego uposażenia. Na tą okoliczność zwracał uwagę Sąd Najwyższy już w uzasadnieniu postanowienia z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 10/11, wskazując, że inaczej należy potraktować sytuację, gdy do WSO w L. został skierowany funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa, który po zakończeniu kształcenia wracał do pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa niż sytuację osoby, która przed podjęciem nauki nie miała statusu funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa.

W rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawało, że skarżący od dnia 16 sierpnia 1972 r. był nieprzerwanie do dnia 31 grudnia 1988 r. funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa. Zatem tego statusu nie utracił w czasie oddelegowania na szkolenie do Rocznej Szkoły Służby Bezpieczeństwa OSRNB MSW, która jest organem bezpieczeństwa państwa, jako jednostka organizacyjna MSW (analogiczna do Departamentu) ani podczas studiów w WSO w L., nie wymienionej w art. 2 ustawy lustracyjnej. Po ukończeniu szkolenia w OSRNB MSW skarżący otrzymał stopień podoficerski a po ukończeniu nauki w WSO w L. stopień podporucznika. Tym samym wskazane powyżej okresy prawidłowo zostały zakwalifikowane jako okresy służby w organach bezpieczeństwa państwa, które uwzględnia się w wysokości 0,7% podstawy wymiaru emerytury.

Kierując się motywami przedstawionymi powyżej Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.